

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

Road

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TO'LOV INFRATUZILMASINI SHAKILLANISHI VA RIVOJLANISH DINAMIKASI: TARIXIY, ILMIY HAMDA BOZOR TAHLILI	32
A.A. Akbarov, X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	42
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
TURIZM KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY AKTIVLARINING ROLI.....	47
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKOLOGIK SOLIQLAR VA TO'LOVLAR TIZIMI TAHLILI	53
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich, Abdolnizayov Murodbek Madiyarovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA IJTIMOYIY HIMOYA TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISHLAR VA TIZIMGA KIRITILAYOTGAN O'ZGARISHLAR.....	59
Kasimova Gulyar Axmatovna, Aripova Kamola Botir qizi	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHNI KOMPLEKS BAHOLASH VA PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK VA SUN'IY INTELLEKT USULLARINING INTEGRATSIYASI	64
Namazov Gafur Shokulovich	
BALIQCILIK SUBYEKTLARINI RIVOJLANTIRISHDA DUNYO MAMLAKATLARINING O'RNI	69
Beglayev Uchqun Xurramovich	
KAMBAG'ALLIK FENOMENINING IJTIMOYIY-IQTISODIY VA NAZARIY-KONTSEPTUAL ASOSLARI	75
Musulmonova Shahlo Nasriddinova	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HISOB VA BIZNES JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	81
Artikova R.A.	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DIVIDEND TO'LASH QOBILIYATI KOEFFITSIYENTINING MAQBUL ORALIG'INI ANIQLASH VA UNING INVESTITSION SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	88
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
STRATEGIES TO RAISE AWARENESS OF NATURAL POLLUTION AMIDST RISING POPULATION DENSITY AND GDP PER CAPITA IN UZBEKISTAN.....	93
Axliddin Aroptdinovich Valiyev, Askarov Farhod Rakhmatovich	
РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ESG-ОРИЕНТИРОВАННОМ РАЗВИТИИ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ.....	99
Айматова Фарида Хуразовна	
KORXONALARDA INVESTITSION FAOLIYATINI RIVOJLANISHINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	107
Shukurillaev Jahongir Botir o'g'li	
DEHQON XO'JALIKLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA KREDITLAR MIQDORINI DIFFERENSIYALLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	113
Xakimov Zafar Ibragimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	118
Tadjimirzayev Anvar Abduvoxidovich, Batirova Raxima Abdujabborovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA HUDUDiy MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	124
Muhammadieva Nodira	
SUN'IY INTELLEKT DAVRIDA HUDUDiy RIVOJLANISHNI STATISTIK HISOBLASH METODOLOGIYASINI QAYTA BAHOLASH MEZONLARI (SCOPUS VA WEB OF SCIENCE DA INDEKSLANGAN ILMIY NASHRLAR TAHLILI ASOSIDA).....	131
Santjar Abdumurodovich Sattorov	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDiy-IQTISODIY OMILLARI VA ISTIQBOLLARI	139
Allamuratova Perida Maxsetbaevna	

XORAZM VILOYATIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI VA AHAMIYATI	144
Ro'zmatova Farahongiz Bekmurotovna, Yarmetova Nargiza Shiximbayevna	
MAHALLIY VA XALQARO TURIZM BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI, TAMOIYILLARI VA MEKANIZMLARI	152
Alikulov Samar Abdurashidovich	
TRANSPORT XIZMATLARINING SOHALAR BO'YICHA TAQSIMOTI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TASNIFI	159
Karimova Shaxnoza Uktamovna	
RAQAMLI TO'LOVLAR VA O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV SHAFFOFLIGI	165
Ruziyeva Barno Yadgarovna	
ESG-ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПОЛИМЕРНОЙ УПАКОВКИ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МИРОВЫЕ ПРАКТИКИ	172
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
MAJBURIY IJRO HARAkatLARINI RAQAMLASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	177
Matmuratova Nasiba Azatovna	
OZIQ-OVQAT KORXONALARIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI CHEKLOVCHI OMILLAR TAHLILI	181
Pulatov Abdulla	
INVESTITSION LOYIHALARNING IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA ULARNI MOLiyALASHTIRISH ISTIQBOLLARI	185
Nazarov Aziz Avazovich	
ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	190
Тажибаева Кызларгул Ажиниязовна	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING MAQSADLI PROGNOZ PARAMETRLARI	197
Omonova Nafisa Qahramon qizi	
MANAGEMENT STRATEGIES IN WOMEN'S BUSINESS: GENDER-SPECIFIC APPROACHES, INNOVATIVE MODELS, AND DIGITAL TRANSFORMATION	200
Ahrorova Asila	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	207
Hakimova Oydina Abdulhamidovna, Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
INSON TARAQQIYOTI INDEKSI VA UNI ANIQLAB BERUVCHI KO'RSATKICHLARNING KORRELYATSION-REGRESSION TAHLILI	212
Tursunov Rasul Tairovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА НА МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	218
Эргашева Феруза Насруллаевна	
ENHANCING THE METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TOURISM VILLAGES IN UZBEKISTAN	226
Khudaynazarova Dilorom Khayrullaevna	
THE ROLE OF INNOVATION IN ENSURING COMPETITIVENESS IN THE GREEN ECONOMY	231
Musadjanova Nargiza Abduvoxid qizi	
O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA INGLIZ TILINING O'RNI VA SAMARADORLIGI	238
Saodat Sadriddinova	
OLIY TA'LIMDA CHET TILLARNI O'QITISH UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	243
Saida Xabibullayeva	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИСКАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В СФЕРЕ ТУРИЗМА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	247
Исматиллаева Роза Тухтамуратовна, Тураева Сурия Тельмановна	

INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERINING QIYMAT YARATISH UZLUKSIZ ZANJIRIDA AGROSERVIS XIZMATLARI KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	252
Kudratova Iroda Turdibayevna	
QISHLOQ XO'JALIGI IQTISODIYOTIDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI	257
Nurullayeva Raushan Koptleuovna, Nurimbetov Timur Uzaqbergenovich	
FIZIKA UMUMIY KURSIGA NANOTEXNOLOGIYA TUSHUNCHALARINI KIRITISHNING METODIK ASPEKTLARI VA KOMPONENTLARI	260
Sottarov Abduvali Umirqulovich	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK HISOBOTLAR VA ULARNING TUTGAN O'RNI.....	266
Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK LOYIHALARNI MOLİYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Rahmanova Sitara Bahodir qizi	
SANOAT KORXONALARIDA OPERATSION MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	277
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
IQTISODIY O'SISH DRAYVERLARINI RIVOJLANTIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA MOLİYAVIY XAVFLARNI BOSHQARISH	283
Turopova Nigora Xolmurod qizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA INNOVATSION INVESTITSİYALASH VA MUQOBIL MOLİYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI JORIY ETISH (SIRDARYO VILOYATI MISOLIDA)	286
Maxamadiyev Turg'unboy Jumabayevich	
O'ZBEKISTONDA XO'JALIK JAMIYATLARI KUZATUV KENGASHLARI FAOLIYATINING ILMIY-METODOLOGIK ASOSLARINI RIVOJLANTIRISH.....	292
Valijonov Akmaljon	
IQTISODIYOTNING AGRAR SEKTORIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH: NAZARIY VA USLUBIY YONDASHUVLAR	296
Matrasulov Baxodir Erbutayevich	
O'ZBEKISTON MOLİYA TIZIMIDA MAHALLIY MOLİYANING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	303
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
МЕТОД ФОРМИРОВАНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ТУРИСТИЧЕСКОГО ПАКЕТА	308
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
QASHQADARYO VILOYATI SANOATINI XUDUDIY TARKIBINI TAKOMILASHTIRISH YO'LLARI	311
Uralov Eliboy Omonovich	
INNOVATSION VA AN'ANAVIY YONDASHUVLAR ASOSIDA KO'CHAT YETISHTIRISHNING TAQQOSLAMA TAHLILI	316
Abdusfarmonov Farrux Faxriddinovich	
EKSPORT IMKONIYATLARI VA LOGISTIKA SAMARADORLIGINI SOLISHTIRISH.....	320
Safarova Muxabbat Radjabovna	
IJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI O'SISHI DINAMIKASI VA LIKVIDLIK KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	324
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
KO'CHMAS MULKNI OMMAVIY BAHOLASHNING INNOVATSION TEXNOLOGIYALARI.....	331
Xushvaqtov Jasur Shuhrat o'g'li	
TURIZM XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI SUBYEKTLARDA MOLİYAVIY HISOBOTLARNI MHXS GA O'TKAZISHDA TRANSFORMATSIYA REJASINI ISHLAB CHIQISH MASALALARI.....	339
G'afforov Ilhomjon Ilyosjonovich	
QURILISH SANOATI KORXONALARI DIVERSIFIKATSIYALASHUVINING IQTISODIY MEXANIZMLARI	343
Yembergenova Aynur Aydosbaevna	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANISHNING NAZARIY JIHATLARI	351
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	

KAPITAL BOZORI ORQALI MAMLAKAT IQTISODIYOTIGA INVESTITSIYA JALB QILISHNING BELARUS TAJRIBASI	357
Abduraxmanov Adham Raxmatullayevich	
BARQAROR QISHLOQ XO'JALIGI AMALIYOTLARINI JORIY ETISHDA XULQ-ATVOR OMILLARINING NAZARIY VA AMALIY AHAMIYATI	362
Tadjiyev Abdusame Abduhamidovich	
SANOAT KORXONALARIDA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINI JORIY ETISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	367
Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	
O'ZBEKISTONDA MEHMONXONALARNI MOLIALASHTIRISH ORQALI JOYLASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	373
Xasanova Naimaxon Akmal qizi	
SOLIQ YUKINI OPTIMALLASHTIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	381
Jovliyeva Zuhra Chori qizi	
SANOATNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA "YASHIL" INVESTITSİYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	386
Ibragimov Xaxid Taxirovich	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ АКТИВАМИ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО ПРИМЕНЕНИЯ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	395
Т.И.Бобакулов, Тухтамышева Гулнора Усмановна	
AGRAR TARMOQQA JALB QILINAYOTGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI ISHLAB CHIQRISH FUNKSIYALARI YORDAMIDA EKONOMETRIK BAHOLASH.....	401
Xatamov Ochildi Qurbonovich, Badalov Jamshid Jamolovich	
IJARA OPERATSIYALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING KAMCHILIKLARI VA UZVIY TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	409
Oripova Saodat Mirfotix qizi	
SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH.....	414
Xolboyeva farangiz xayrullojeva	
SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI VOSITALARNING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNİ.....	419
To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna	
MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTINI KENGAYTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	424
Kalenov K.T.	
HUNARMANDCHILIK BRENDLARINING BOZOR OMILLAR TIZIMINI (MAHSULOT, NARX, TAQSIMOT, TARG'IBOT) TAKOMILLASHTIRISHNING USLUBIY ASOSLARI	428
Ergasheva Aziza	
NAMANGAN VILOYATI IQTISODIYOTIDA TARKIBIY O'ZGARISHLAR: HUDUDIY VA TARMOQ TAHLILI	436
Tohirov Jahongir Muzaffar o'g'li	
WATER HARVESTING FOR CLIMATE RESILIENCE IN UZBEKISTAN'S AGRICULTURE: OPPORTUNITIES, BARRIERS, AND POLICY RECOMMENDATIONS	445
Kripa Mondal, Dr. Anita Banerjee	
O'ZBEKISTONDA TABIIY VA IQTISODIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASH YO'LLARI	454
Sattarov Abdusamat Umirqulovich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	459
Nasibboyev Fazliddin Sirojiddinovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI MONITORING QILISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF QILISH YO'LLARI	464
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
SIRKULYAR IQTISODIYOT — IQTISODIY BARQARORLIKNING MUHIM OMILI	471
Hasanov Sh. Sh.	

МАРКЕТИНГОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВУЗА.....	482
Алиев Абдулазиз Исмаилович, Кахрамонова Азиза Шухрат кизи	
TEMIR YO'L SOHASINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	488
Orifova Ximoyat Shovkat qizi	
O'ZBEKISTONDA ZIYORAT TURIZMINI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHDA XALQARO TAJRIBADAN FOYDALANISH YO'LLARI.....	494
Raximova Dildora Mirzakasimovna	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MILLIY HUNARMANDCHILIKNING IQTISODIY SAHOHIYATINI BAHOLASH VA EKONOMETRIK PROGNOZLASH	503
Kushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY O'SISHNI BAHOLASHDA EKONOMETRIK MODELLAR VA GEOSTATISTIK USULLARNI TAKOMILLASHTIRISH: SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA	509
Sattorov Sanjar Abdumurodovich	
XODIMLARNI MOTIVATSIYA QILISH VA ULARNING ISH FAOLIYATIGA TA'SIRI: O'ZBEKISTONDAGI KICHIK VA O'RTA BIZNES MISOLIDA	518
Yuldashov Aziz	
RAQOBAT MUHITIDA AVTOMOBIL SANOATI KORXONALARIDA BREND STRATEGIYASINI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARI	522
Boboyev L. Kadrxo'ja Djuraxodjayevich	
XODIMLARNI O'QITISH, QAYTA TAYYORLASH VA ISHSIZLARNI KASBGA YO'NALTIRISHNING XORIJ TAJIRIBASI (GERMANIYA MISOLIDA).....	528
Sattorov Ramziddin Shovxiddin o'g'li	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY BARQARORLIGINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI	533
Yangiboyev Sardor Ernazar o'g'li	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA SANOAT ISHLAB CHIQARISHINI RIVOJLANTIRISHDA CHIQINDISIZ VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOIYLLARINI QO'LLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	542
Nabiyeva Nilufar Olim qizi	
МАШИННОЕ ОБУЧЕНИЕ В ПРОГНОЗИРОВАНИИ РЫНОЧНЫХ ТЕНДЕНЦИЙ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ	548
Тен Марина Владимировна	
РОЛЬ, СУЩНОСТЬ И ЗНАЧЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	555
Каюмова Гузель Иброхимхановна	
QURILISH KORXONALARIDA AKTIVLARNI TAN OLIISHNING XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISHNI O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	562
Yahyoyev To'liqin Ismatulla o'g'li	
IKTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK KORXONALARINI BOSHQARUV MEKANIZMLARI	566
Xudoyberganova Dilnoza Anvarjon qizi	
QURILISH KORXONALARIDA BOSHQARUV MUNOSABATLARI MAZMUNI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	572
Toshimov Azizbek Hakimovich	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARGA KOMPANIYALAR KAPITALINI MAKSIMALLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	576
Muradova Dildora Abdusalimovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARGA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISHDA BAZEL III TALABLARI	581
Norova Nozima Nabiyevna	
ЦИРКУЛЯРНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ, МИРОВАЯ ПРАКТИКА И ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ	588
Алиева С.С.	

KORXONALARDA SOLIQ HISOBINI TASHKIL ETISH VA UNING BUXGALTERIYA HISOBI BILAN O'ZARO BOG'LIQLIGI	594
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
HUDUDIIY KORXONALARDA BIZNES JARAYONLARNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIIY BOSHQARUV MODEL VA TAMOIYILLARINING AHAMIYATI	599
Azimova Maxfuza Rashidovna	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА - ВАЖНЫЙ ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА	604
Пирназаров Шоназар Махтовович	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	608
Abdinazarov Suhrobbek Bekmurod o'g'li, Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	
SINGAPUR VA JANUBIIY KOREYADA BIZNES SUBYEKTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH	615
Nasriddinov Qobilbek Qurbonbekovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL ENERGIYAGA O'TISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	620
Hayitov Jamshid Xolboyevich	
LOYIHALARNI STRATEGIK REJALASHTIRISHDA BIG DATA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARI	625
Xamrayev Zuxritdin Abduraxmanovich	
LOYIHA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA LOYIHA JAMOASINING ROLI VA FUNKSIYALARI	629
Utemuratov Sadik Muratovich	
IQLIM O'ZGARISHI VA RESURLAR CHEKLANGANLIGI SHAROITIDA YASHIL TURIZM MODELLARINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARINI TIZIMLI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANTIRISH	633
Rasulova Nigora Yusupovna	
ВЛИЯНИЕ КУЛЬТУРНЫХ РАЗЛИЧИЙ НА ПРОЦЕСС УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ КОММУНИКАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ПОДХОД	637
Латипов Ашур Али Рустам угли, Хамидов Далер Дилшодович	
ADAM SMIT IQTISODIY G'OYALARI VA ULARNING ZAMONAVIIY IQTISODIYOTDAGI AHAMIYATI	641
Boymatov Xoliyor Qurbonovich	
SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT SIFATINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	646
Baytanov O'ralboy Miraqul o'g'li	
SOCIAL PROTECTION SYSTEM OF THE POPULATION IN THE CONDITIONS OF A TRANSFORMATIONAL ECONOMY	651
M. Sh. Rakhimova	
SANOATNI YASHIL TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA, SIYOSIIY MEKANIZMLAR VA O'ZBEKISTON UCHUN AMALIIY XULOSALAR	655
To'qumbetov Og'abek Shavkat o'g'li, Ruziyeva Dilobar Isomjonovna	
TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA AHOLI FAROVONLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	661
Bobayev Isroiljon Abdinabiyevich	
IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE MAHALLA INSTITUTION IN THE TERRITORIAL GOVERNANCE SYSTEM: MODERNIZATION OF INSTITUTIONAL AND ORGANIZATIONAL MECHANISMS	666
Mirbabayev Farrukh Atkhamovich	
AHOLINI UY-JOY BILAN TA'MINLASHDA DAVLAT BUDJETI XARAJATLARI TAHLILI	674
Xannarov Komiljon Karimovich	
INVESTITSIYA KO'CHMAS MULKI HISOBINI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	681
Maxmudov Jamshed Ashrafovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ РАЗВИТИЯ ПАЛОМНИЧЕСКОГО ТУРИЗМА	687
Навруз-Зода Бахтиёр Негматович, Мусаев Маликжон Кароматович	

TRANSFORMING UZBEKISTAN THROUGH DIGITALIZATION IN A GLOBALIZED WORLD.....	694
Narzullaeva Umidakhon Nodir qizi	
SUG'ORILADIGAN YERLARDA SUVDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	699
Elomonov Ro'zimurod Doniyor o'g'li, Abdug'aniyev Otabek Allajonovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА НА ОСНОВЕ ИННОВАЦИОННЫХ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ.....	704
Р. И. Хакимов	
TURIZM SOHASIDA OILAVIY TADBIRKORLIKNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHGA USLUBIY YONDOSHUVLAR	713
Pardayeva Ozoda Mamayunusovna	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI BOSHQARISHDA SAMARADORLIK HOLATI TAHLILI	718
Kasimov Saidakmal Saidahrolovich	
BANKLARNING IJTIMOIIY ROLINI OSHIRISHDA YASHIL DEPOZITLARNING AHAMIYATI	722
Berdiyev Akram O'ktamovich	
CHAKANA BANK XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI	728
Xikmetov Nodirbek Ikromovich	
AHOLI DAROMADLARI TENGSIZLIGINING SHAKLLANISHI, UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI	735
Atayev Jaxongir Erkinovich	
KORXONALARDA DAROMAD VA XARAJATLAR BILAN BOG'LIQ MOLIYAVIY XATARLAR TASNIFI VA ULARNI AUDITDA ANIQLASH USULLARI.....	740
Mehriyev Sobit Sayim o'g'li, Dadarbayev Muzaffar Abduraxmanovich	
GREEN BONDS: ESSENCE, SIGNIFICANCE AND DEVELOPMENT PROSPECTS IN UZBEKISTAN	746
Susanna S. Alieva	
RAQAMLI IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	753
Marupov Qobil Komilovich	
МОДЕЛЬ ЧЕБОЛЬ ОРГАНИЗАЦИИ БИЗНЕСА В РЕСПУБЛИКЕ КОРЕЯ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ И СРАВНИТЕЛЬНО-УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	758
Латипов Ашур Али Рустам ўғли, Ризаева Зумрад Алишеровна	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIIYA FAOLIYATINI RAG'BATLANTIRISHDA SOLIQ PREFERENSIYALARINING ROLI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	762
Allaberganova Kumush Javlonbek qizi, Beknazarova N.T.	
AKSIZ SOLIG'INING BUDJET DAROMADLARI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI VA MAZKUR SOLIQNI BUDJETGA UNDIRISH TARTIBINING TAHLILI	769
Nazarova Rushana Ravshan qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA XORIJIY INVESTITSIIYALARNING ROLI: XORAZM VILOYATI MISOLIDA.....	774
Ibodullayev Dilshod Ibragimovich	
HUDUDIIY INVESTITSION JOZIBADORLIKNI BAHOLASHNING OPTIMIZATSIYALANGAN METODOLOGIYASI: ASOSIIY KO'RSATKICHLARNING KO'P O'LCHOVLI TAHLILI.....	781
Xolmurotova Diyoraxon Ibragimovna, Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ РАЗВИТИЯ ГЕРМАНИИ	788
Артикова Шохиди Ильясовна	
"YASHIL" TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA KORXONALAR MARKETING STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISHNING XUSUSIYATLARI	793
Rasulova Nigora Nematovna	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA ASOSIIY KAPITALGA INVESTITSIIYALARNI JALB QILISH YO'NALISHLARI	799
Sultanova Aziza Baxtiyar qizi	

KORXONALARDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH ORQALI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	802
Aminova Shaxnoza Aziz qizi	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA ULARNI BAHOLASH USULLARI.....	807
Nazirova Sayyora Baxtiyorovna, Qulmamatova Barno Omonovna, Sharifova Nargiza Djurayevna	
MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINI JORIY ETISHNING O'ZBEKISTON KORXONALARIDA MOLIYAVIY SHAFFOFLIKKA TA'SIRI	811
Murodova E'zoza Maqsud qizi	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI TA'MINOT ZANJIRINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: ISHLASH MEXANIZMI VA ALGORITMINI ISHLAB CHIQISH	816
Umarov Bobur Murtazoyevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI INVESTITSIYA FAOLLIGINI OSHIRISH ORQALI MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASH	822
Abduxakimov Eldor Djaloliddinovich	
AGRAR SOHADA KADRLAR TAYYORLASHNI BOSHQARISHNING ILMIY-NAZARIY METODOLOGIK ASOSLARI	829
Boltayev Nurali Shiramatovich	
MAMLAKATIMIZ TURIZM SOHASI XIZMATLAR SIFATI BILAN BOG'LIQ IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	838
Suyunov R. G'.	
ПРОБЛЕМЫ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ГОРНОДОБЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ	844
Джулибеков Нурмат Каршибекович, Жулиева Гулноз Юлдашевна	
BIZNES JARAYONLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH ASOSLARI	849
Yoqubjanov Muminmirzo Nosirjon o'g'li, Erkinxojiyev Ismoiljon	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINING ZAMONOVIIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI, AHAMIYATI VA UNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	853
Ernazarov Gulam Bekbaevich	
SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING ROLI	860
Mirzokirov Mirramizjon Mirxoshim o'g'li	
ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦИИ И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ	867
Урунова Мафтуна Гайратовна	
АНАЛИЗ ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ ЭКОНОМИКИ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ И ЕЁ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ	871
Некова Фатима Борисовна	
MINTAQA SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISHDA KLASSTERLASH VA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARINING AHAMIYATI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	876
Abdinazarov Xusan Shaymanovich	
TEMIR YO'L TRANSPORTI TIZIMINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY TASHKILIIY-IQTISODIY USULLARDAN FOYDALANISH	882
Kayumov Z.O.	
O'ZBEKISTONDA VALYUTA KURSINING SHAKLLANISHI VA UNING INFLATSIYA DARAJASIGA TA'SIRI MEXANIZMI	887
Matrizayev Zafar Gulimboy o'g'li, Viqorjon Bahriddinov Akbar o'g'li	
MEHNAT BOZORINING TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI.....	892
Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi, Ollokulova Feruza Mansurovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTNING TURIZMDA MOHIYATI VA AHAMIYATI.....	897
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	901
Мирзаев Кулмамат Джанзакович	

ELEKTR UZILISHLARINING HUDUDIIY IQTISODIYOTGA TA'SIRI VA RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMLARI	906
Oltiboyeva Feruza Ulug'bek qizi	
DAVLAT TRANSPORT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	911
Uktamov Sarvar Atxam o'g'li	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ ПОДДЕРЖКИ ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В СТРАНАХ ЕС, США И ЯПОНИИ	915
Газизова Эльмира Хамидовна, Мелибаева Гульнора Ачиловна	
SANOATNI HUDUDIIY RIVOJLANTIRISHDA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISH OMILLARI	921
O'zmanov Ixtiyor Ibragim o'g'li	
SUG'URTA INSTITUTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	926
Sherov Sanjar Radjabovich	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI STRATEGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	932
Umurov Jasurbek Jamil o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA KASABA UYUSHMALARI FAOLIYATINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	936
Raxmonov Abduxalil Rasulovich	
INKLYUZIV TA'LIM XIZMATLARINING RAQAMLI EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHDA DAVLAT, OTM VA IT INFRATUZILMA INTEGRATSIYASI	940
Maxkamova Kamola	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA BUDJETLASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH (ENERGETIKA KORXONALARI MISOLIDA)	944
Sobirov Shoyadbek Kurbonaliyevich	
UY-JOY QURILISHINI RIVOJLANISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	950
Usmanov Mirumar Abdulla o'g'li	
TIKUV-TRIKOTAJ MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRUVCHI KICHIK KORXONALARNING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI	956
Abduhamidov Abdurahmon Abdulatif o'g'li	
O'ZBEKISTONDA 2026–2030-YILLARGA MO'LJALLANGAN SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	963
Ismailov Timur Atabayevich	
SAVDO LIBERALIZATSIYASINING DAVLAT BUDJETI DAROMADLARI TARKIBIGA TA'SIRI	969
Sardorjon Maxmudov Sobirjon ug'li	
MAHALLIY BUDJETLAR MOLIYAVIY BARQARORLIGINING UY XO'JALIKLARI FAROVONLIGI VA HUDUDIIY IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI EMPIRIK TAHLIL QILISH	977
Safarmurodova Marjona To'raqulovna, Ollokulova Feruza Mansurovna	
FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF FINANCIAL SUSTAINABILITY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES: EVIDENCE FROM THE OIL AND GAS SECTOR	982
Ergashev Muhibbek Aslamovich	
O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORIDA FIN TECH KOMPANIYALARI VA BANKLAR HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI	988
Rajabova Umida Umurzoqovna	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЛОГОВЫХ ПРЕФЕРЕНЦИЙ И ЛЬГОТ В ОБЕСПЕЧЕНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ (НА ПРИМЕРЕ СУРХАНДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ)	995
Отамуродова Дилдора Абдуқримовна	
THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON INTERNATIONAL MARKETING: RESHAPING GLOBAL MARKET ENTRY STRATEGIES AND CONSUMER ENGAGEMENT	1001
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Ne'matullyev Bekmirzo Bozorboy o'g'li, Abdusalomov Samandar Azizbek o'g'li	

TARIXIY-MADANIY TURIZM XIZMATLARINI MINTAQADA RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH.....	1010
Erkayeva Barno Abduraximovna	
GLOBAL IQTISODIY INTEGRATSIYA SHAROITIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MENEJMENT YONDASHUVLARINING ROLI: O'ZBEKISTON MISOLIDA	1015
Mahmudova Madinaxon Jumaboy qizi	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ УКРЕПЛЕНИЯ ДОХОДНОЙ БАЗЫ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ	1020
Т. И. Бобакулов, Г. Ч. Джавлиев	
ECOTOURISM DEVELOPMENT POTENTIAL AND THE ROLE OF GUIDES IN REGIONAL TOURISM GROWTH: EVIDENCE FROM THE NAVOI REGION OF UZBEKISTAN	1024
Axmadova Iroda Muzaffar kizi	
DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN AND ITS PRIORITY DIRECTIONS.....	1030
Ollokulova Feruza Mansurovna, Guzal Abdimurodova Panjiyevna	
KORRELYATSION - REGRESSION TAHLILNING QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA QO'LLANILISHI AHAMIYATI	1035
Butanova Dilnoza Rustamovna	
MADANIYATLARARO YETAKCHILIK VA LINGVOMADANIY KOMPETENTSIYA BOSHQARUV ISHI SIFATIDA.....	1042
Rahimova Gulnoza	
SANOAT KORXONALARINI YANGI TEXNIKA VA TEXNOLOGIYA BILAN TA'MINLASH JARAYONLARINING HOZIRGI ZAMON HOLATI.....	1052
Akbarova Maloxat Atabekovna	
UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARIDA INNOVATSION RIVOJLANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH.....	1056
Abdukadirova Nilufar Abdaxatovna	
FARG'ONA VILOYATIDA INVESTISIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISH BARQAROR IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA	1062
Qo'chqarov Yunusali Sobirjonovich	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL KREDITLASH" TIZIMI: NAZARIYA VA AMALIYOT	1069
Erkinov Farrux Rustam o'g'li	
AKSIZ SOLIG'I MA'MURIYATCHILIGI TADBIRLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	1075
Nazarova Rushana Ravshan qizi	
MOL-MULK SOLIG'I TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING MOLIVAVIY ASOSLARI	1080
Qodirov Hasan Do'stqobilovich	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI ORQALI IQTISODIY JARAYONLARNI RAQAMLASHTIRISH MEXANIZMLARI.....	1084
Matyoqubov Yo'ldoshboy Ergashboy o'g'li	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI SOLIQ VOSITASI ORQALI QISQARTIRISHDA HUKUMATNING ROLI.....	1089
Pirnafasov Sarvar Bardibayevich	
HUDUDNING TURIST JOZIBADORLIGINI IQTISODIY BAHOLASH VA TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY TAMOYILLARI.....	1093
Q.A. Musaxanov	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY BOSHQARUV YONDASHUVLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1098
Umarova Nilufar Abdukaxor qizi	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	1103
Ulashev Xubbim	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA OBODONLASHTIRISH XIZMATLARINING IQTISODIYOTGA TA'SIRI.....	1107
Hayitov Jamshid Xolvoyevich, Ibragimova Gulhayo Nuriddin qizi	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	1112
Abdurasulov Sardor To'liqin o'g'li	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TO'LOV QOBILYATI HOLATI TAHLILI	1119
Adilova Zohida Ikromjonovna	
HUDUDIIY IQTISODIY O'SISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING INSTITUTIONAL OMILLARI VA SAMARADORLIGI	1124
Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li, Sadibekova Bibisara Djapparovna	
SANOAT TARMOQLARIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH STRATEGIYALARI	1130
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INNOVATSIYALARNI BOSHQARISH.....	1136
Abdullayeva Shaxnoza Esonovna	
EKOTURIZMNING O'ZBEKISTON TURIZM BOZORIDAGI RIVOJLANISH SALOHİYATI.....	1141
Muxtarov Botir Abdusattarovich	
ISHSIZ VA BAND BO'LMAGAN FUQAROLARNING BANDLIGINI TA'MINLASH VA MEXANIZMLARI	1145
Olimov Bekzod Nariman o'g'li	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA HUDUDIIY RIVOJLANISH VA INVESTITSIYA SIYOSATINING AHAMIYATI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	1149
Kurbanov Aybek Turabayevich	
RIVOJLANAYOTGAN IQTISODIYOTLARDA DAROMADLAR TENGSIZLIGINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	1154
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
MILLIY INNOVATSION TIZIMNI TRANSFORMATSIYALASHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1162
Azimov Bobir Fattoheevich	
ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING STARTUP DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN AMONG THE YOUNG GENERATION	1169
Usmonkhujayeva Nigina G'ofur qizi	
O'ZBEKISTONDA MUQOBIL ENERGIYA MANBALARIDAN FOYDALANISH HOLATI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	1174
Abdurazzoqov Hojiakbar Alisher o'g'li	
O'ZBEKISTON RAQAMLI BANK XIZMATLARI BOZORINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	1179
Karimov Odiljon Boqiyevich	
ЗАКОНОМЕРНОСТИ ПОВЕДЕНИЯ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ РЫНОЧНОГО СПРОСА.....	1185
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
BUDJET TASHKILOTLARINI SAMARALI BOSHQARISHDA ICHKI AUDITNING ROLI	1188
Karimov Djaxongir Ganiboevich, Nasriev G'olibjon Muxiddinovich	
YAPONIYADA IJTIMOIIY HIMOYA DASTURLARI VA IJTIMOIIY SUG'URTA TIZIMI	1193
Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li	
KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION MARKETING KONSEPSIYASIGA O'TISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1197
Bobomurodov Qayimjon Homidovich	
ВЛИЯНИЕ ЦЕНОВОЙ КОНКУРЕНЦИИ НА УСТОЙЧИВОСТЬ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	1203
Гойибназарова Нозимахон Хамзаевна	
SUG'URTA TASHKILOTLARI DAROMADLARI VA ULARNING SOLIQQA TORTISH MEXANIZMI.....	1209
Buranova Lola Vaxobovna, Yaxshilikov Murod	
BUDJET MABLAG'LARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA RAQAMLASHTIRISH VA JAMOATCHILIK NAZORATINI KUCHAYTIRISH MEXANIZMLARI	1215
Ro'ziyeva Dilobar Isomjonovna, Muxtorov Muhammadyunus Muhammadyusuf o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ РЕГУЛИРОВАНИЯ РЫНКА ТРУДА.....	1222
Камилова Наргиза Абдукажоровна	

SIRKULAR IQTISODIYOTDA KO'P TOMONLAMA MANFAATDOR TOMONLAR HAMKORLIGINING YUTUQLARI	1226
Sodiqov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT TURIZMINI RIVOJLANISH HOLATI VA ASOSIY TENDENTSIYALARINING TAHLILI: TOG', SUV, VELO, EXTREMAL SPORT TURIZMLARI MISOLIDA	1233
Kalandarov Jalol Abduljalilovich	
ГЕНДЕРНАЯ ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ И ПОВЕДЕНЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЁЖИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ	1242
Захарова Ирина Борисовна	
QURILISH SANOATI KORXONALARIDA EKOLOGIK BOSHQARUV TIZIMINI JORIY ETISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	1247
Xolov Xamza Tojiddinovich	
INNOVATSION SALOHİYATNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING HUDUDIIY SSENARIYLARI: NOMUTANOSIBLIKLA VA PROGNOZLI BAHOLASH	1254
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
IQTISODIYOT TARMOQLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI	1261
Ollokulova Feruza Mansurovna, To'rayeva Xadicha Ro'ziboy qizi	
O'ZBEKISTON INDIVIDUAL SPORTCHILARINI TAYYORLASH TIZIMI BOSHQARUVIGA RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARI JORIY ETISHNING SAMARALI USULLARI.....	1264
Junaydullayev Mels Asliddin o'g'li	

O'ZBEKISTON INDIVIDUAL SPORTCHILARINI TAYYORLASH TIZIMI BOSHQARUVIGA RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARI JORIY ETISHNING SAMARALI USULLARI

Junaydullayev Mels Asliddin o'g'li

Buxoro davlat universiteti

"Sport faoliyati" kafedrası dotsenti, PhD

Annotatsiya. Maqolada jahon amaliyotida individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotiga joriy etilayotgan raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish usullari va yo'nalishlari tadqiq etilib, ulardan O'zbekiston sharoitida foydalanish imkoniyatlari aniqlangan.

Kalit so'zlar: menejment, sport menejmenti, individual sportchilarni tayyorlash tizimi boshqaruvi, boshqaruv samaradorligi, tizimli boshqaruv, raqamli boshqaruv, boshqaruv transformatsiyasi.

Abstract. The article studies the methods and directions of using digital educational technologies being introduced into the practice of managing the system for training individual athletes in the world experience, and identifies the possibilities of using them in the context of Uzbekistan.

Key words: management, sports management, management of the system for training individual athletes, management efficiency, systematic management, digital management, management transformation.

Аннотация. В статье исследуются методы и направления использования цифровых образовательных технологий, внедряемых в практику управления системой подготовки индивидуальных спортсменов в мировой практике, и выявляются возможности их применения в условиях Узбекистана.

Ключевые слова: менеджмент, спортивный менеджмент, управление системой подготовки индивидуальных спортсменов, эффективность управления, системное управление, цифровое управление, трансформация управления.

KIRISH

Zamonaviy sport munosabatlari, jumladan, sport tizimida individual sportchilarning global darajadagi yuqori nufuzli tadbirlari va musobaqalarida samarali ishtirokini ta'minlashda sportchilarning faqatgina jismoniy tayyorgarligi emas, balki individual sportchining funksional, psixologik va aqliy-intellektual imkoniyatlaridan bir vaqtning o'zida o'zaro mutanosiblikda foydalanish va ularni o'zaro muvofiqlashtirilgan tartibda rivojlantirishga bo'lgan zaruriyat ortib bormoqda. Mazkur vaziyatning tobora global darajada individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotini takomillashtirishdagi ahamiyati ortib borishi sharoitida mazkur yo'nalishdagi ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish zaruriyati tobora kuchayib, O'zbekiston sharoitida ham bu turdagi ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirishni taqozo etmoqda.

Umumiy holatda aytish mumkinki, individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish jarayonining o'ziga xosligi mazkur amaliyotning ma'lum bir standartlar tizimiga muvofiqlashtirilgan holatda emas, balki har bir individual sportchining shaxsiy qobiliyatlari, genetik salohiyati, fiziologik va ruhiy jihatdan tayyorgarlik darajasi va tashqi muhit omillarining salbiy ta'sir doiralarini kamaytirishga qaratilganligi bilan xarakterlanadi. Bu esa turli iqtisodiy tizimlar, jumladan, bugungi O'zbekiston sharoitida individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda yuqori darajadagi moslashuvchanlikka ega bo'lgan boshqaruv amaliyotini shakllantirish imkonini beruvchi dinamik yondashuvlardan foydalanish imkoniyatlarini tadqiq etish zaruriyatini oshiradi. Shu sababli biz bugungi kunda individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotida keng foydalanilayotgan ilmiy yondashuvlarni tizimli tahlil qilish asosida O'zbekiston amaliyotini tubdan takomillashtirish va rivojlantirishga qaratilgan ilmiy taklif va amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishni lozim topdik.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Iqtisodiy adabiyotda sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotining o'ziga xos xususiyatlari, tamoyillari, shakllari, uning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari, unga bag'ishlangan ilmiy konsepsiyalar J. March, P. Blau, Ch. Barnard, A. Etzioni, R.N. Lussiyer, E. Ekstin kabi uzoq xorijlik olimlarning ilmiy tadqiqot ishlarida o'z aksini topadi.

Yaqin xorijlik R.K. Xayrullin, A.N. Popov, V. Pudich, G.R. Latfullin, S.A. Shulmin, S.S. Filippov kabi olimlarning ilmiy asarlarida sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda davlat ishtirokini optimallashtirish, ilg'or xorij tajribasidan mamlakat amaliyotida ijodiy foydalanish imkoniyatlari, hududiy yondashuv asosida sport yo'nalishlari bo'yicha ixtisoslashuvni amalga oshirishning ustuvor yo'nalishlari tadqiq etilgan.

Mahalliy iqtisodchi olimlardan K.Sh. Ziyadullayev, B. Maxmudov, M.R. Boltaboyev, Sh.F. Sultonov, A.A. Tillaxodjayev kabilar tomonidan O'zbekistonda sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotining shakllanishi va uni rivojlanishining milliy xususiyatlari, sohani takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari, umumiy holatdagi sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishni amal qilishining iqtisodiy mexanizmi kabi masalalar o'rganilgan.

O'zbekistonda bozor iqtisodiy munosabatlarni liberallashtirish sharoitida individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning samarali usullari, bu turdagi boshqaruvni amalga oshirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish, raqamli ta'lim texnologiyalari orqali individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishning zamonaviy yondashuvlarini amaliyotga joriy qilish borasidagi ilmiy tadqiqotlar mahalliy iqtisodchi olimlar tomonidan kompleks va tizimli tartibda tadqiq etilmagan hisoblanadi. Bu esa mazkur tadqiqot mavzusining tanlanishiga asos sifatida xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida induksiya va deduksiya, tizimli-nazariy tahlil, mantiqiylik va tarixiylik, analiz va sintez, qiyosiy va selektiv tanlab tadqiq qilish, guruhlash, monografik tahlil usullari qo'llanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli ta'lim texnologiyalarining turlari ularning individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotiga joriy etish imkoniyati va erishilishi mumkin bo'lgan iqtisodiy samaradorlik holatini avvaldan belgilash imkoniyatini beradi. Jumladan, iqtisodiy fandagi individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish usullarini tadqiq etish bo'yicha uzoq xorijlik J. Santomiyer[1], T. Senkal[2], H. Jiang[3], G.G. Salman[4], S. Akkaya[5], V. Chai[6], Ch. Li[7] kabi iqtisodchi olimlarning ilmiy izlanishlari natijalarini tizimli tartibda tahlil qilish asosida raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish usullarini ma'lumotlarni yig'ish va monitoring qilish, ma'lumotlarga asoslangan tahlil, onlayn ta'lim va trening platformalari, virtual va qo'shimcha kengaytirilgan reallik, biomexanik tahlil, sun'iy intellektga asoslangan individuallashtirish hamda raqamli texnologiyalarga asoslangan boshqaruv usullari bir-biridan o'zaro farqlanishi aniqlashga erishdik.

O'tkazilgan tadqiqotlarimiz hisobiga individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish usullarini quyidagi tartibda izohlash imkonini berdi:

Ma'lumotlarni yig'ish va monitoring usuli bugungi kunda asosan sportchining fiziologik jihatdan holatini sportchi kiyimi va uning tanasiga o'rnatiladigan turli sensor vositalari (Wearable) asosida uning yurak urishi chastotasi, jismoniy harakat faolligi hamda kislorod iste'molini muntazam ravishda nazorat qilib borish imkonini beruvchi raqamli ta'lim texnologiyasi hisoblanadi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda mazkur raqamli ta'lim texnologiyasidan foydalanilishi hisobiga tizim boshqaruvida nazorat, aniqlik va samaradorlik yo'nalishlarida an'anaviy boshqaruvga nisbatan yuqori natijaga erishish imkoniyatiga erishilib, ushbu yo'nalishdagi ma'lumotlar 1-jadvalda keltirib o'tilgan (1-jadval).

1-jadval. Sportchilar tayyorlashda sensor (Wearable) monitoring afzalliklari¹

№	Ko'rsatkichlar	An'anaviy ta'lim usullari	Raqamli texnologiyalarga asoslangan ta'lim usuli
1	Nazorat	Ma'lum muddat oralig'ida nazorat qilinadi	Nazorat muntazmligini ta'minlanadi
2	Aniqlik	Ma'lumotlarni yig'ish va monitoring qilish aniqligi o'rta darajada	Ma'lumotlarni yig'ish va monitoring qilish aniqligi yuqori darajada
3	Samaradorlik	Mazkur yo'nalishdagi samaradorlik maksimal qiymati 65 foizga	Mazkur yo'nalishdagi samaradorlik 90 foizgacha ortadi

1 Muallif tomonidan tuzilgan

Individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ma'lumotlarga asoslangan tahlil usuli amal qilishida Big Data ma'lumotlar bazasi va ushbu ma'lumotlar bazasiga turli avtomatlashtirilgan analitik-tahliliy raqamli dasturlarga asoslangan platformalarni integratsiyalashuvini ta'minlash orqali sportchining ko'rsatkichlari chuqur tahlil qilinib, unga nisbatan belgilangan jismoniy va taktik tayyorgarlik mashg'ulotlari bo'yicha yuklamalarni optimallashtirishda individual rejalarini ishlab chiqish hisobiga samaradorlikka erishilishini ta'minlaydi;

Onlayn ta'lim va trening platformalari individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda LMS (Learning Management System) raqamli texnologiyalarini qo'llash orqali sportchi uchun bajarilishi kerak bo'lgan jismoniy mashg'ulotlar rejasini taqdim etishi, video yozuvlarini shakllantirish orqali sportchi harakatlarini tahlil qilish va masofadan turib sportchining har qanday tayyorgarlik mashg'ulotlarini bajarilishini boshqarilishini ta'minlashi kerak bo'ladi. Shuni alohida ta'kidlash joizki, individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishning mazkur usuli "Covid-19" pandemiyasi davrida keng ommalashgan bo'lsa, postpandemiya sharoitida barqaror rivojlanish trendiga ega bo'lib kelmoqda;

Individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda VR/AR raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish amaliyotining tobora rivojlanishi natijasida virtual va qo'shimcha kengaytirilgan reallik usuli shakllanib, mazkur usulda sportchini musobaqalarga tayyorlashda musobaqa o'tkazish vaqtidagi muhit sharoitini simulyatsiya qilib, texnik harakatlarni avvaldan modellashirish imkoniyatiga erishiladi. Shuni ham aytish kerakki, mazkur usuldan individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda sportchining reaksiya tezligini oshirish bilan birgalikda, uning turli psixologik bosimlarga nisbatan immunitetini shakllantirish imkoniyatlari kengayadi;

Biomexanik tahlil usulini individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotida qo'llanilishida Motion Capture, ya'ni sportchining harakatlarini suratga olish raqamli texnologiyasidan foydalanish asosida sportchi yo'l qo'ygan texnik jihatdan xato va kamchiliklarni aniqlash orqali ular ustida ishlab, uning harakati samaradorligini oshirishga erishiladi;

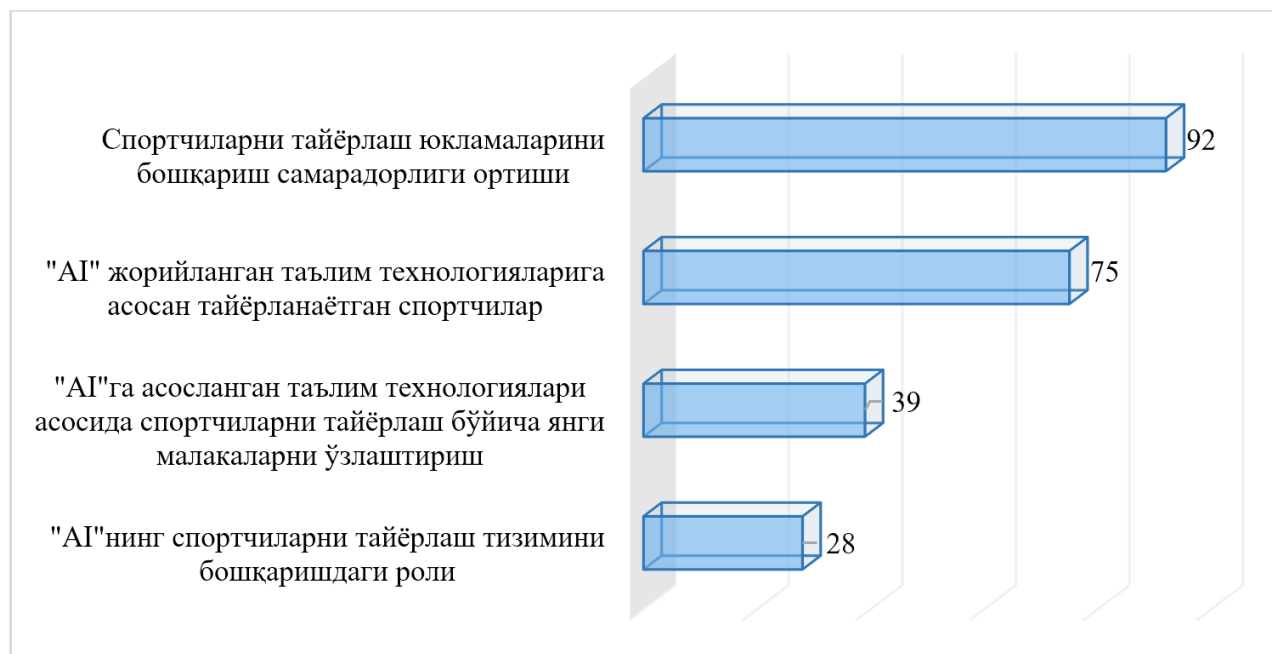
Individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda sun'iy intellektga (AI) asoslangan individuallashtirish usulidan foydalanish amaliyotida AI algoritmlari asosida sportchining individual shakldagi jismoniy, ruhiy, fiziologik, biomexanik va taktik salohiyatiga mos keladigan sport tayyorgarligi mashg'ulotlari rejasini avtomatik tartibda ishlab chiqish va uni belgilangan muddatlar davomida takomillashtirib borilishini sportchining qayta tiklanish va rivojlanish jarayoni bilan bog'liq bo'lgan ko'rsatkichlari asosida amalga oshirishi hamda ishlab chiqilgan sportchining individuallashtirilgan dasturiga muvofiq erishilishi mumkin bo'lgan natijalarni avvaldan prognozlashtirish imkoniyatlarini kengaytirishi hisobiga an'anaviy usullarga nisbatan sezilarli darajada samaraliroq hisoblanadi (2-jadval).

2-jadval. Sportchilar tayyorlashda AI-individuallashtirish afzalliklari²

№	Ko'rsatkichlar	An'anaviy ta'lim usullari	Raqamli texnologiyalarga asoslangan ta'lim usuli
1	Rejalashtirish imkoniyati	Sportchining yoshi, jinsi va og'irligi toifasidan kelib chiqib umumiy rejalashtiriladi	Sportchining individual jihatlaridan kelib chiqib shaxsiy mashg'ulotlar rejasini ishlab chiqiladi
2	Aniqlik darajasi	Belgilangan umumiy maqsad va vazifalardan kelib chiqib aniqlik 70 foizga teng bo'ladi	Individual imkoniyatlarga asoslanilganligi sababli aniqlik 95 foizga teng bo'ladi
3	Samaradorlik darajasi	O'rta darajadagi samaradorlikka erishiladi	Samaradorlikka erishish imkoniyati sezilarli darajada yuqori hisoblanadi

Shu o'rinda ta'kidlash joizki, global sport sohasida faoliyat yurituvchi xalqaro tashkilotlar tadqiqotlari bugungi kunda individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari sun'iy intellekt (AI) tahliliga asoslangan raqamli texnologiyalardan foydalanish hisobiga sportchilarni tayyorlash yuklamalarini boshqarish, sportchilarni tayyorlash bo'yicha yangi malakalarni o'zlashtirish, yaxlit holatdagi sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish yo'nalishlari bilan birgalikda, sun'iy intellekt (AI) tahliliga asoslangan ta'lim texnologiyalari orqali tayyorlanayotgan sportchilar soni bo'yicha rivojlanish ko'rsatkichlari sezilarli darajada ortib borayotganligi aniqlangan (1-rasm).

2 Muallif tomonidan tuzilgan

1-rasm. Sportchilarni tayyorlashda AI texnologiyalari: global tendensiyalar qiyosi (% , 2024–2025) [8]

Raqamli texnologiyalarga asoslangan boshqaruv mexanizmini individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotida qo'llanilishi hisobiga ushbu jarayon tarkibiy jihatdan ma'lumotlarni yig'ish, yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilish, tahlil natijalari asosida boshqaruv qarorlarini qabul qilish, qabul qilingan qarorlarni amalga oshirilishi yuzasidan nazorat va monitoring vositalarini qo'llash kabi bosqichlardan tashkil topib, ushbu jarayonni quyidagi (1) iqtisodiy model asosida izohlash imkonini beradi:

$$SB_{RT} = M_{Data} \rightarrow T_{Data\ Analysis} \rightarrow Q_{Decission} \rightarrow N\&M_{Feedback} \quad (1)$$

Bu yerda:

SB_{RT} – individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishning raqamli texnologiyalarga asoslangan usulining amaliyotda qo'llanilishi holati;

M_{Data} – individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish holati bo'yicha ma'lumotlar;

$T_{Data\ Analysis}$ – individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish holati bo'yicha ma'lumotlar tahlili natijalari;

$Q_{Decission}$ – individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish holati bo'yicha ma'lumotlar tahlili natijalari asosida qabul qilingan boshqaruvi qarorlar va ularning maqsadli parametrlari bo'yicha (erishilishi rejalashtirilgan) ko'rsatkichlari tizimi;

$N\&M_{Feedback}$ – qabul qilingan qarorlar bo'yicha ishlab chiqilgan maqsadli parametrlarga erishilishi holati bo'yicha natijalarni nazorat va monitoring qilish natijalari.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Umumiy holatda individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda foydalanilayotgan raqamlashtirilgan ta'lim texnologiyalaridan O'zbekiston sharoitida mahalliy sport maktablarini modernizatsiyalash, elektron ma'lumotlar bazalarini shakllantirish va ularni o'zaro integratsiyalash hamda onlayn ta'lim platformalarini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan davlat dasturlari hisobiga foydalanish holatlari asta-sekinlik bilan rivojlanib bormoqda.

O'zbekiston sharoitida raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalangan holda individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishning joriy holati bilan jahondagi yetakchi, jumladan, AQSh, G'arbiy Yevropa, Osiyoning yetakchi mamlakatlari amaliyotlari o'rtasidagi farqli holatlar (3-jadvalga qarang) bu turdagi texnologiyalardan mamlakatda qisman yoki noto'liq ravishda foydalanilayotganligini ko'rsatdi.

3-jadval. Individual sportchilarni tayyorlashda raqamli texnologiyalar: O'zbekiston va xorijiy tajriba qiyosi³

№	Raqamli ta'lim texnologiyalari	Yetakchi xorijiy mamlakatlarda qo'llanilishi	O'zbekistondagi holat	
			Qo'llanish darajasi	Izohlanishi
1	Sensor texnologiyalar (Wearable Devices)	Keng foydalaniladi	Past darajada	Faqat professional sport sohasida qo'llaniladi
2	Video va rasm (Capture Motion) tahlili	Juda yuqori ustuvorlik	O'rta darajada	Ayrim sport federatsiyalari va sportchilar mustaqil ravishda foydalanadi
3	LMS ta'lim platformalari	Juda yuqori ustuvorlik	Past darajada	Tizimli rivojlanish bosqichida
4	Sun'iy intellekt (AI) texnologiyalari	Juda yuqori ustuvorlik	Joriy etish borasida ishlr amalga oshirilmoqda	Sinov loyihalari ishlab chiqilmoqda
5	VR / AR simulyator texnologiyalari	O'rta-yuqori darajada foydalaniladi	Mavjud emas	
6	Big Data tahliliy texnologiyalari	Keng foydalaniladi	Mavjud emas	
7	Blokcheyn texnologiyalari	O'rta-yuqori darajada foydalaniladi	Mavjud emas	

Ushbu holat O'zbekiston individual sportchilarini tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan keng ko'lamda foydalanilmayotganligini, texnologik ta'minotning qimmatligi, kadrlar yetishmasligi, raqamli infratuzilma va madaniyatning yetarli darajada rivojlanmaganligi kabi tizimli muammolarni hal etishga ustuvorlik qaratish zaruriyatini oshiradi. Shuni ta'kidlash joizki, mamlakatda individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish amaliyoti bilan bog'liq bo'lgan yuqoridagi muammolarning hal etilmasligi ulardan foydalanish usullarining rivojlanishiga quyidagi yo'nalishlarda o'z salbiy ta'sirini ko'rsatmoqda:

individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishdagi texnologik ta'minot tizimi amal qilishdagi uzilishlar, jumladan, ma'naviy eskirgan yoki eskirish bosqichida bo'lgan texnologiyalarning import sifatida olib kirilishi, ularni o'zlashtirish bilan bog'liq bo'lgan jarayonlarning sust kechayotganligi bilan birgalikda, investitsion talab hajmining ortib borayotganligi importga bog'liqlikni tobora kuchaytirib, individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish amaliyoti rivojlanish sur'atlarini sekinlashtirmoqda;

individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha yuqori kasbiy salohiyatga ega bo'lgan kadrlarning yetishmasligi, shuningdek, raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish asosida individual sportchilarni tayyorlash imkoniyati yuqori bo'lgan mutaxassislarni tayyorlash bo'yicha mamlakat oliy ta'lim muassasalarida maxsus ta'lim dasturlarining ishlab chiqilmaganligi mazkur jarayonlar samaradorligiga o'zining salbiy ta'sirini ko'rsatmoqda;

raqamli infratuzilma ta'minoti bo'yicha respublika viloyatlarining rivojlanish ko'rsatkichlari o'rtasidagi nomutanosibliklar mamlakat hududlarida individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarish amaliyotiga raqamli ta'lim texnologiyalarini joriy etish imkoniyatlarini cheklamoqda;

nafaqat sportchilar, balki soha mutaxassislari, sport murabbiylari o'rtasida raqamli madaniyatning talab darajasida rivojlanmaganligi sababli individual sportchilarni tayyorlash tizimini boshqarishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanilishini tashkil etishdagi turli tushunmovchilik va qarama-qarshiliklarning vujudga kelishi hisobiga sohadagi raqamli transformatsiyalashuv jarayonlarining ijtimoiy omillari samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Santomier J. Digital transformation: The global sport industry. In Reference module in social sciences. Elsevier. 2024. – pp. 1-7 DOI: 10.1016/B978-0-443-13701-3.00209-7
2. Senkal T., Demir A. The Relationship Between Digital Transformation and Performance Management in Sports Organizations. International Journal of Innovative Science and Research Technology, Vol. 10, Issue 7, July, 2025. – pp. 1348-1356
3. Jiang H., Liang X., Li S. Analysis of the Development and Application of Digital Twin Technology Empowering Smart Sports. New Sports, Vol. 18, 2023. – pp. 29-31
4. Salman G.G. Use of Digitalization and Social Media in Sports Branding. The Journal of Academic Social Science Studies, Vol. 13, No. 79, 2022. – pp. 451-467
5. Akkaya C. Digital Culture and Esports in a Digitalized Society. Gaziantep University Journal of Social Sciences, Vol. 22 (3), 2023. – pp. 719-735.

3 Muallif tomonidan tuzilgan

6. Chai W., Wang W., Shi H., et al. The Intrinsic Mechanism and Implementation Path of Digital Economy Driving the Supply and Demand Adaptation of Sports Industry. *Journal of Shanghai University of Sport*, Vol. 47 (10), 2023. – pp. 88-98.
7. Li Ch., Li D., Huang Ch. Innovations in Sports Industry: Trends and Transformations. *Psychology of Sport & Exercise*, Vol. 75, 2024. – pp. 1-7. DOI: 10.1016/j.psychsport.2024.112416
8. 2025 Digital Trends in the Sport Industry. Executive Summary: Embracing the Digital Future in Sports. N3XT Sports, April, 2025. – 23 pages.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
